

En budget för en rättvis framtid

Vänsterpartiets budget förslag 2023-2025

Karlstad

En budget för en rättvis framtid

Vänsterpartiets budgetförslag utgår från att vi i håller ihop; med en välfärd att lita på utan privata vinstintresse, ett hållbart arbetsliv, en politik för en lokal klimatomställning, satsningar på kultur och demokrati och en budget för solidaritet i både välgång och kris.

Karlstads kommun är en kommun med bra ekonomi och ett starkt självförtroende och medborgare som bryr sig om varandra och är stolta över att bo här. Vi i Vänsterpartiet vill att ännu fler får den möjligheten genom att satsa på bostäder, förskolor, skolor, kultur, äldreomsorg och allt annat som behövs i ett väl fungerande samhälle för alla. Men klassklyftorna finns även här. De måste bekämpas och minskas genom en tydlig politik för rättvisa, jämlikhet och jämställdhet.

Jämlikhet och jämställdhet är kanske de viktigaste faktorerna bakom människors välbefinnande och samhällets förmåga till utveckling. I samhällen med stora och växande klyftor hämmas utvecklingen, folkhälsan försämras, sociala konflikter och orättvisor sliter sönder samhället och demokratin urholkas. Ett sådant samhälle har svårare att klara framtidens utmaningar.

Ekonomiska förutsättningar

Vänsterpartiet föreslår en oförändrad skattesats på 21 kronor och 27 öre. Karlstads kommun har haft oförändrad skattesats under många år trots en periodvis ansträngd ekonomi och ett växande behov. Vi har haft 1% uppräknings av budgeten i många år. Detta har inneburit en besparing i många år på personal och verksamheter.

Vänsterpartiet i Karlstad har alltid så långt som möjligt velat undvika kommunala skattehöjningar eftersom de slår hårdast mot dem som har låga inkomster och små marginaler. Å andra sidan slår nedskärningar och försämringar av den kommunala välfärden hårdast mot samma grupper med besparingar på grund av 1%-uppräknings.

Årets budget ger ett större utrymme till välfärden och det välkomnar vi, men Vänsterpartiet kommer använda ännu mer av den gemensamma resursen att förbättra livsvillkoren och arbetsmiljön för kommunens medborgare.

Du ska kunna lita på välfärden

Barn, utbildning

I Vänsterpartiets skola tävlar man inte och konkurrerar om vilken skola eller förskola som är bäst. Vi har en högre ambitionsnivå. Hög kvalitet i barns och ungdomars lärande och utveckling nås genom samarbete och inte konkurrens. Skolan ska vara jämställd och en trygg plats där barn och ungdomar med olika bakgrund möts och elevsammansättningen på skolor ska spegla olika uppväxtvillkor. Därför har de stora vinstdrivande aktörerna inte plats i skolvärlden.

Det sociala arvet måste brytas för att inte fattigdom, ohälsa och utsatthet ska föras vidare från föräldrar till barn. Nyckeln till att bryta det sociala arvet är utbildning. Karlstads kommun ska därför erbjuda alla barn en god pedagogisk vardag och se till att inte ett enda barn blir utan förutsättningar för att klara grundskolan och gymnasiet.

Förskola och skola har också ett stort ansvar för att utjämna de sociala skillnader som uppstår till följd av ett ojämlikt samhälle och skolan. Genom att barnens pedagogiska och kultur/idrotts vardag befriar från olika avgifter och blir tillgänglig för alla barn så byggs trösklar mellan de som har och de som inte har.

För att barn och unga ska klara sin skolgång krävs att var och en får tillgång till de resurser som krävs.

Att klara skolan innebär att ungdomarna får med sig de kunskaper som gör att de står väl rustade för livet utanför skolan. De flesta barn har tillgång till fritidsverksamhet efter skolan. Denna är dock villkorad av att ens vårdnadshavare arbetar eller studerar. De barn vars föräldrar står utanför arbetsmarknaden är också de barn som har lägst ekonomisk standard. Då de flesta organiserade fritidsaktiviteterna för barn kostar pengar så blir en del barn helt utan strukturerad fritid. Vänsterpartiet anser att alla barn ska ha samma rätt till en strukturerad fritid och anser därför att plats på fritidshem ska vara en rättighet för barn upp till 12 års ålder mer än 10 timmar i veckan. Det måste utredas vad det en sådan reform kostar.

Vänsterpartiet föreslår även framtagandet av en plan och kostnadsförslag för en utökad tid i förskolan för barn till föräldralediga och arbetssökande med syfte att utöka tiden desto närmare förskoleklass barnen kommer.

Elevhälsan ska vara en självklar del i eleverna och lärarnas vardag och ätten till jämlik elevhälsa ska vara en självklarhet. Vänsterpartiet anser att elevhälsan behöver utvecklas och förbättras.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen finansieras av skattemedel. Därför ska Karlstads kommun inte använda ordet "kund" när socialtjänstlagen träder i kraft.

Vi alla ska ha rätten att vara medborgare oavsett var i livet vi befinner oss ung eller gammal.

Alla medarbetare inom äldrevården ska ges möjlighet att arbeta heltid. Heltidsmåttet behöver således ses över för att alla ska orka. Vänsterpartiet anser att arbetstiden ska minska successivt och mest för de som behöver det bäst. Idag lämnar många undersköterskor och vårdbiträden arbetslivet flera år före pensionsålder eller väljer andra arbetsgivare än Karlstads kommun.

Det är inte acceptabelt att slita ut anställdas kroppar, för att sedan förpassa dem till i många fall en låg pension.

För att ge bra omvårdnad krävs fler händer i omsorgen. En god bemanning är grunden att bemöta äldres förväntningar och kunna bestämma hur dagen ska se ut. Det är den riktiga valfriheten när du bestämmer över din dag!

Vänsterpartiet föreslår en ökad grundbemanning med rimlig arbetsbelastning i närvårdpersonal inom vård och omsorgen.

Vänsterpartiet anser att vi i samverkan med personal och fackliga organisationer kan skapa schema utan delade turer med en rimlig arbetsbelastning för att säkerställa framtiden kompetensförsörjning.

Jämställda löner och arbetsvillkor

Den kommunala verksamheten ägs av oss medborgare och den har ett stort och viktigt uppdrag för Karlstads kommuns invånare. Det är av största vikt att kärnverksamheten har de resurser som behövs för att kunna utföra sitt uppdrag, att medarbetarna har goda arbetsvillkor och att medborgarna har möjlighet till insyn i verksamheten.

Vänsterpartiet arbetar för att kommunen ska ta ansvar för att den kollektiva lönediskrimineringen mellan män och kvinnor upphör. Vi kan göra mycket på kommunal nivå; den största delen av de anställda inom kommunen är kvinnor. Vänsterpartiet stödjer de fackliga kraven för höjda lägstalöner och befattningslöner. Lika lön för likvärdigt arbete är vårt mål. Det är idag en realitet att många inte kan leva på sin lön och att klassklyftorna ökar. Med bättre villkor och höjda löner för de lägst avlönade i kommunen ökar trycket för att även den privata omsorgssektorn höjer sina löner. Lönerna för yrkesgrupperna undersköterskor, vårdbiträden och barnskötare är bland de lägsta på hela arbetsmarknaden.

Det utgör ett konstant hinder för att nyrekrytera och att behålla personal i kritiska verksamheter.

Genom en rättvisare lönesättning ökar jämlikheten och Karlstads kommun får lättare att rekrytera den personal som behövs. Arbetsvillkoren för män och kvinnor skiljer sig åt på fler områden än lönen, det handlar om vilka som får arbetskläder, har de tryggaste

anställningarna och har karriärmöjligheter. Vi vill att Karlstads kommun ska vara bäst på jämställdhet och bra arbetsgivare som aktivt synliggör och motverkar ojämställdheten i arbetet.

Kultur, idrott och fritid

Kulturen och idrott är avgörande för utvecklingen av vårt samhälle och oss själva som individer. Den bidrar också till ökad livskvalitet. Kultur är också en förutsättning för demokratisk medvetenhet och kritisk tänkande. Det är viktigt att barn och unga introduceras för kultur i tidig ålder och här spelar Kulturskolan en avgörande roll. Vi ser positivt på att Kulturskolan nu även finns ute i skolorna. Vänsterpartiet anser att en avgiftsfri kulturskola är rätt användning av skattemedel. Vi vill också att det ska bli möjligt att gratis låna ett instrument av Kulturskolan så att familjers ekonomi inte blir ett hinder för att delta i undervisningen.

Våra föreningar och alla dess ideella krafter gör mycket viktiga insatser för att alla medborgare ska få chansen att utveckla sina fritidsintressen och få en rikare vardag med kultur, friluftsliv, idrott och hantverk. Vi ser att en del föreningar, särskilt inom idrotten, tar ut medlemsavgifter för sin ungdomsverksamhet för att få täckning för sina kostnader. Detta utestänger många barn och unga vars föräldrar inte har råd. Därför vill vi ha en utredning och förslag för hur mycket det kostar att täcka kostnaderna tex. för klassfotbollen.

Kultur och idrott är också en viktig motkraft till den ökade polariseringen som skapar ett otryggare samhälle för oss alla. Polariseringen är kopplad till att ojämlikheten och segregationen ökar. Därför är det viktigt att ingen utestängs från föreningslivet, kulturen och idrotten.

En konsthall i kommunens regi är det ett uppdrag som Vänsterpartiet gärna vill utreda och få fram förslag på kostnaderna för i årets budget.

Hållbar utveckling kräver vänsterpolitik

Den övergripande politiska uppgiften är att säkra en långsiktigt hållbar samhällsutveckling – socialt, miljömässigt och ekonomiskt. Det vi gör i dag får inte undergräva möjligheterna att klara av morgondagens problem. Redan nu måste vi skapa förutsättningar för ett gott samhälle för kommande generationer. Social hållbarhet förutsätter att vi minskar klass- och könsklyftorna i samhället.

Jämlikhet och jämställdhet är kanske de viktigaste faktorerna bakom människors välbefinnande och samhällets förmåga till utveckling. I samhällen med stora och växande

klyftor hämmas utvecklingen, folkhälsan försämras, sociala konflikter och orättvisor sliter sönder samhället och demokratin urholkas. Ett sådant samhälle har svårare att klara framtidens utmaningar.

Den miljömässiga hållbarheten handlar i dag till stor del om klimatet. Vi måste snabbt ställa om vårt sätt att producera och konsumera så att vi får ner utsläppen av växthusgaser och minimera de framtida klimatförändringarna och planera för en helt koldioxidfri kommun.

Men det finns även andra aspekter av den miljömässiga hållbarheten – vi måste slå vakt om den biologiska mångfalden och kraftigt minska utsläppen av gifter och gödningsämnen i miljön. Allt detta kräver mer av demokratisk samhällsplanering och styrning av ekonomin. Den liberala marknadsmodellen är oförmögen att hantera vår tids miljöhot.

Den ekonomiska hållbarheten kan på kort sikt och i det lokala perspektivet innebära att vi har en stabil kommunal ekonomi där inkomster och utgifter är under kontroll och där vi tar hand om våra gemensamma tillgångar genom underhåll och förebyggande insatser.

I ett större perspektiv handlar det om hur vi skapar förutsättningar för en hållbar ekonomisk utveckling som kommer alla till del och om hur vi finansierar den gemensamma välfärden. Den välfärd vi vill ha måste betalas. Frågan är bara hur!

Vi vänsterpartister i Karlstad vill ha en välfärd man kan lita på, utan privata vinster, med en skola som utjämnar klasskillnader, en värdig äldreomsorg och en kultur som gynnar alla i kommunen. En välfärd med högsta kvalitet och lika för alla. I ett samhälle byggt på omtanke tar vi hand om varandra. Det är både mer rättvist och hållbart!

I Vänsterpartiet Karlstad budgetförslag för 2023 satsas totalt 154 miljoner kronor på välfärden, utöver 2% generell uppräknning.

Det är 31,7 miljoner mer än vad blågröna styret föreslår. Syftet är att ge välfärden de resurser som det behövs.

